

CETA – umowa handlowa określająca nowy standard w handlu światowym

Bruksela, 29 października 2016 r.

W dniu 30 października br. UE i Kanada podpisały umowę handlową, znaną jako kompleksowa umowa gospodarczo-handlowa (CETA).

Poprzez zwiększenie wymiany handlowej i zacieśnienie stosunków gospodarczych umowa przyczyni się do tworzenia miejsc pracy i wzrostu. Postępowy charakter CETA wyznaczy nowy globalny standard w umowach handlowych w odniesieniu do kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem. Ułatwi to prowadzenie interesów z Kanadą, zniesie cła, znacznie ułatwi dostęp do zamówień publicznych, otworzy nowe sektory kanadyjskiego rynku usług, będzie oferować przewidywalne warunki dla inwestorów i chronić oznaczenia geograficzne. Przedsiębiorstwa z kilku sektorów odniosą korzyści, unikając podwójnego testowania, co ma szczególne znaczenie dla małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP).

Poprzez CETA, UE i Kanada zobowiązują się zapewnić, że wzrost gospodarczy, rozwój społeczny i ochrona środowiska będą sobie nawzajem sprzyjać.

Obniżka stawek celnych o wartości powyżej 500 mln euro rocznie z korzyścią dla dużych i małych przedsiębiorstw

CETA przyniesie wymierne korzyści europejskim przedsiębiorstwom, gdyż zakłada zniesienie 99 proc. ceł, w większości przypadków zaraz po wejściu w życie umowy. Od pierwszego dnia stosowania CETA Kanada zniesie cła o wartości 400 mln EUR na towary pochodzące z UE. Pod koniec okresów przejściowych przewidzianych na zniesienie ceł wartość ta wzrośnie do ponad 500 mln EUR rocznie.

Większy wybór dla 500 mln konsumentów przy jednoczesnym utrzymaniu obecnych standardów jakości

Otwarcie rynków może również przyczynić się do obniżania cen i może zapewnić konsumentom większy wybór. Jednocześnie swobodny handel nie oznacza obniżenia czy zmiany standardów unijnych, które chronią zdrowie i bezpieczeństwo obywateli, ich prawa socjalne, prawa konsumentów i środowisko naturalne. Standardy te pozostaną nienaruszone, a import z Kanady będzie musiał w całości – i bez wyjątku – spełniać wszystkie przepisy i rozporządzenia UE dotyczące produktów. Oznacza to, że CETA nie zmieni sposobu, w jaki UE reguluje bezpieczeństwo żywności, w tym kwestie dotyczące produktów GMO lub wołowiny z hodowli opartej na stosowaniu hormonów.

Otwarcie kanadyjskiego rynku usług i wspieranie inwestycji

CETA jest zdecydowanie najbardziej ambitną umową, jaką UE kiedykolwiek zawarła w dziedzinie usług i inwestycji. Europejskie przedsiębiorstwa będą odnosić nowe korzyści, jeśli chodzi o zatwierdzanie projektów inwestycyjnych w Kanadzie. Ponadto zyskają one szersze możliwości w zakresie świadczenia usług, np. specjalistycznych usług morskich takich jak bagrowanie, przemieszczanie pustych kontenerów lub transport niektórych rodzajów ładunków na terenie Kanady. W innych sektorach usług, takich jak usługi w zakresie ochrony środowiska, telekomunikacji i finansów, zapewniony jest dostęp do rynku, zarówno na poziomie federalnym, jak i – po raz pierwszy – na poziomie prowincji. Podobnie jak wszystkie umowy handlowe UE, również CETA w pełni chroni służby użyteczności publicznej.

Wzajemne uznawanie kwalifikacji zawodowych

Umowa zapewnia ramy zatwierdzające uznawanie kwalifikacji w przypadku zawodów regulowanych, takich jak zawód architekta, księgowego i inżyniera. Stosowne organizacje zawodowe w UE i Kanadzie będą musiały wspólnie opracować szczegóły techniczne dotyczące uznawania zdefiniowanych przez siebie kwalifikacji na podstawie takich ram. Właściwe władze w Kanadzie i UE będą następnie zatwierdzać ich ustalenia i nadawać im skutek prawny.

Mniej ograniczeń w przemieszczaniu się na drugą stronę Atlantyku w celu podjęcia tymczasowej pracy

CETA ułatwi pracownikom przedsiębiorstw i innym przedstawicielom wolnych zawodów pracę po drugiej stronie Atlantyku, a przedsiębiorstwom ułatwi przenoszenie tymczasowo pracowników między UE i Kanadą. Pomoże to europejskim przedsiębiorstwom prowadzić działalność w Kanadzie. Ponadto innym przedstawicielom wolnych zawodów łatwiej będzie tymczasowo świadczyć usługi m.in. prawne, księgowe lub architektoniczne.

Zwiększanie konkurencyjności europejskich przedsiębiorstw na rynku kanadyjskim

CETA sprawi, że europejskie przedsiębiorstwa staną się bardziej konkurencyjne na rynku kanadyjskim, gdyż ułatwi im świadczenie usług posprzedażowych. Pomoże to przedsiębiorstwom UE w wywozie sprzętu, urządzeń i oprogramowania, gdyż CETA umożliwi im wysyłanie inżynierów ds. konserwacji i innych specjalistów, by świadczyli usługi posprzedażowe i inne usługi powiązane oraz zapewniali wsparcie.

Udzielenie unijnym przedsiębiorstwom bezprecedensowych możliwości jeśli chodzi o dostęp do zamówień publicznych

Kanada udzieliła przedsiębiorstwom w UE szerszego dostępu do zamówień publicznych niż innym swoim partnerom handlowym. Przedsiębiorstwa unijne będą mogły zgłaszać się do przetargów na dostarczanie towarów i usług nie tylko na szczeblu federalnym, lecz także na poziomie prowincji i gmin Kanady. Tym samym będą to pierwsze przedsiębiorstwa spoza Kanady mające taką możliwość. Szacuje się, że kanadyjski rynek zamówień na poziomie prowincji jest dwukrotnie większy niż rynek federalny. Kanada zgodziła się także zwiększyć przejrzystość i w tym celu publikować wszystkie zamówienia publiczne na jednej stronie internetowej poświęconej zamówieniom publicznym. Dostęp do informacji jest jedną z największych przeszkód dla mniejszych przedsiębiorstw w dostępie do rynków międzynarodowych, taka strona będzie więc bardzo pomocna dla mniejszych przedsiębiorstw w Europie.

Obniżanie kosztów przedsiębiorstw bez oszczędzania na normach

UE i Kanada zgodziły się zaakceptować swoje certyfikaty oceny zgodności w obszarach takich jak urządzenia elektryczne, sprzęt elektroniczny i radiowy, zabawki, urządzenia lub sprzęt do pomiaru. Oznacza to, że w pewnych okolicznościach organ oceniający zgodność w UE może testować produkty unijne przeznaczone na wywóz do Kanady zgodnie z przepisami obowiązującymi w Kanadzie i odwrotnie. Pozwoli to obu stronom uniknąć sytuacji, w której przeprowadza się te same testy, i może pozwolić na znaczne obniżenie kosztów zarówno po stronie przedsiębiorstw, jak i konsumentów. Mogą na tym skorzystać przede wszystkim mniejsze przedsiębiorstwa, dla których koszty wykonania tego samego testu dwukrotnie mogą być zaporowe.

Zreformowany system ochrony inwestycji

CETA zapewnia ochronę inwestycji, przy czym uznawane jest jednocześnie prawo rządów do wprowadzania w interesie publicznym regulacji, które mogą mieć wpływ na inwestycje zagraniczne. Tradycyjną formę rozstrzygania sporów między inwestorem a państwem w wielu umowach handlowych wynegocjowanych przez państwa członkowskie zastąpiono nowym i udoskonalonym systemem sądów ds. inwestycji.

Nowy mechanizm będzie publiczny, a nie oparty na sądach *ad hoc*. Wskazywanych przez UE i Kanadę profesjonalnych i niezależnych sędziów będą obowiązywały najwyższe normy etyczne poparte rygorystycznym kodeksem postępowania. Procedury stosowane w sądzie będą przejrzyste dzięki otwartym przesłuchaniom i publikacji dokumentów przedkładanych w trakcie postępowań. Postanowienia dotyczące inwestycji ograniczają liczbę przypadków, kiedy inwestor może pozwać państwo, i nie chronią tak zwanych firm przykrywek lub spółek fikcyjnych – kwalifikują się tylko spółki posiadające rzeczywisty związek gospodarczy. W żadnym wypadku podmiot publiczny nie może być zmuszany do zmiany aktu prawnego lub wypłaty odszkodowania o charakterze sankcji.

System sądów ds. inwestycji w umowach handlowych jest koncepcją nową i debata publiczna na ten temat w wielu państwach członkowskich nadal trwa. Dlatego też zgodnie z wolą państw członkowskich – popieraną przez Komisję – system ten nie będzie używany w czasie tymczasowego stosowania CETA, co oznacza to, że będzie on stosowany dopiero po ratyfikacji umowy przez wszystkie państwa członkowskie. Zgodnie z umową Komisja i Kanada podejmą w tym czasie działania w celu dopracowania pewnych rozwiązań nowego systemu, takich jak wybór sędziów, dostęp małych i średnich przedsiębiorstw do nowego systemu i mechanizm odwoławczy.

Nowe możliwości dla rolników i producentów żywności przy jednoczesnej ochronie europejskich tzw. oznaczeń geograficznych

Kompleksowa umowa gospodarczo-handlowa stwarza nowe możliwości dla rolników i producentów żywności, przy jednoczesnej ochronie wrażliwych obszarów unijnych. Możliwości zbytu niektórych produktów na unijnych rynkach są ograniczone i wyselekcjonowane oraz wyrównane przez możliwości zbytu na rynkach kanadyjskich pozwalające na realizację ważnych europejskich interesów eksportowych w odniesieniu do serów, wina, alkoholu, owoców i warzyw, produktów przetworzonych i oznaczeń geograficznych. Import z Kanady będzie musiał w całości być zgodny z przepisami i rozporządzeniami UE. Do UE będzie można przykładowo importować jedynie mięso niezawierające hormonów.

CETA jest także ważnym krokiem naprzód dla wielu średnich i małych przedsiębiorstw w

społecznościach wiejskich, zajmujących się handlem produktami rolnymi. Odtąd będą one korzystać ze zgody Kanady na ochronę 143 specyficznych produktów pochodzących z określonych regionów geograficznych w UE. Produkty, które będą objęte taką ochroną w ramach CETA, należą do najczęściej eksportowanych produktów spożywczych i napojów w UE. Są to m.in. ser Roquefort, ocet balsamiczny z Modeny czy też holenderski ser Gouda. Produkty europejskie będą chronione przed podrabianiem na poziomie porównywalnym do prawa UE i nie będzie istnieć ryzyko, że ich nazwa zostanie uznana w Kanadzie za nazwę rodzajową.

Ochrona europejskich wynalazców i artystów

CETA pozwoli na zrównanie szans między Kanadą i UE w dziedzinie praw własności intelektualnej. Zwiększy ona na przykład ochronę praw autorskich poprzez harmonizację kanadyjskich przepisów z przepisami UE o ochronie środków technologicznych i zarządzaniu prawami cyfrowymi. CETA sprawi ponadto, że kanadyjski system dotyczący praw własności intelektualnej będzie lepiej chronił patenty na unijne produkty lecznicze. Poprawi ona również egzekwowanie przepisów, gdyż przewiduje środki tymczasowe i nakazy sądowe dla pośredników uczestniczących w działaniach naruszających prawo. Kanada zgodziła się ponadto na zaostrzenie środków granicznych przeciwko towarom oznaczonym podrobionym znakiem towarowym, pirackim towarom naruszającym prawa autorskie i towarom oznaczonym podrobionym oznaczeniem geograficznym.

Ochrona praw pracowniczych i ochrona środowiska naturalnego

UE i Kanada potwierdzają w CETA swoje zaangażowanie na rzecz zrównoważonego rozwoju. Zarówno UE, jak i Kanada zgadzają się, że zwiększony handel i inwestycje powinny promować ochronę środowiska i prawa pracy, a nie odbywać się ich kosztem. UE i Kanada zobowiązują się, że CETA pomoże zapewnić, by wzrost gospodarczy, rozwój społeczny i ochrona środowiska wzajemnie sobie sprzyjały. CETA łączy zobowiązania UE i Kanady odnoszące się do międzynarodowych przepisów w zakresie praw pracowniczych i ochrony środowiska i klimatu. CETA zakłada istotny udział społeczeństwa obywatelskiego w UE i Kanadzie w wykonaniu zobowiązań w tych dziedzinach w ramach CETA. CETA ustanawia również proces rozstrzygania sporów, obejmujący m.in. konsultacje rządowe i zespół ekspertów.

Wspólny instrument interpretacyjny

Przy okazji CETA UE i Kanada podpisały [wspólny instrument interpretacyjny](#), który będzie miał moc prawną i będzie objaśniał bardziej szczegółowo, w sposób jasny i jednoznaczny, co Kanada i Unia Europejska uzgodniły w szeregu artykułów CETA (dotyczących na przykład nowego systemu sądów ds. inwestycji, prawa do tworzenia uregulowań, usług publicznych lub pracy i ochrony środowiska).

Kontekst i dalsze kroki

Po podpisaniu umowy Parlament Europejski musi wyrazić zgodę na to, by weszła ona tymczasowo w życie. Tymczasowe stosowanie umowy, z chwilą jej zatwierdzenia przez państwa członkowskie w Radzie i przez Parlament Europejski, pozwoli europejskim przedsiębiorcom i konsumentom na skorzystanie na wczesnym etapie z umowy w dziedzinach podlegających wyłącznej lub dzielonej kompetencji UE.

Więcej informacji:

[Komunikat prasowy](#) Szczyt UE – Kanada: podpisana ostatnio umowa handlowa ustanawia wysokie standardy w zakresie handlu światowego

[Wideoklip](#): Dlaczego CETA? (Wywiady i przykłady)

[Publikacja](#): Korzyści wynikające z CETA oraz historie eksporterów

[Strona internetowa](#) z konkretnymi przykładami korzyści handlowych dla europejskich przedsiębiorstw

Wszystkie informacje nt. i umowy handlowej między UE a Kanadą i jej kontekst są dostępne na stronie: <http://ec.europa.eu/ceta>

[Tekst umowy](#)

MEMO/16/3580

Kontakty z mediami:

[Daniel ROSARIO](#) (+ 32 2 295 61 85)

[Axel FOUIGNER](#) (+32 2 295 72 76)

Zapytania od obywateli: Serwis [Europe Direct](#) – tel. [[00 800 67 89 10 11](tel:0080067891011)] lub [e-mail](#)